

ИНСТРУКЦИЈА ЗА КОРИСНИКЕ ЛАБОРАТОРИЈСКИХ ИСПИТИВАЊА

ЗА ПРИМЕНУ ПРАВИЛА ОДЛУЧИВАЊА ПРИЛИКОМ ДАВАЊА ИЗЈАВЕ О УСАГЛАШЕНОСТИ РЕЗУЛТАТА ИСПИТИВАЊА

(На основу ФХЛ-УП-18 Упутства за примену правила одлучивања и дефинисање ризика повезаног са издавањем изјаве о усаглашености)

Приликом давања изјаве о усаглашености, Лабораторија за физичко хемијска испитивања хране и хране за животиње (Лабораторија) се првенствено руководи прописаним важећим законом, правилником или другим регулаторним актима Републике Србије и дужна је да примени такво правило.

Када правило одлучивања није дефинисано законском регулативом Лабораторија поступа у складу са правилом одлучивања које је дефинисао корисник.

Уколико корисник лабораторијских услуга не захтева другачије, а правило одлучивања није регулисано законским актима, Лабораторија примењује опште прихваћене међународне директиве или смернице за одређену област испитивања као основу за доношење одлуке:

- Код испитивања остатака пестицида:

Према међународном *SANTE документу - Analytical quality control and method validation procedures for pesticide residues analysis in food and feed* приликом тумачења резултата испитивања узима се у обзир проширена мерна несигурност.

Само у случају када је: $x - U > \text{МДК}$ сматра се да **УЗОРАК НИЈЕ УСАГЛАШЕН**

при чему је:

X – измерена вредност

U – мерна несигурност

МДК - максимално дозвољена количина/горња граница спецификације

- Код одређивања метала:

Према документу *Report on the relationship between analytical results, measurement uncertainty, recovery factors and the provisions of EU food and feed legislation* на који се позива *Правилник о методама узорковања и испитивања хране ради утврђивања присуства и нивоа одређених контаминаната*, приликом издавања изјаве о усаглашености узима се у обзир проширена мерна несигурност.

Само у случају када је: $x - U > \text{МДК}$ сматра се да **УЗОРАК НИЈЕ УСАГЛАШЕН**

при чему је:

X – измерена вредност

U – мерна несигурност

МДК - максимално дозвољена количина/горња граница спецификације

На **слици 1** приказани су примери давања оцене/изјаве о усаглашености (усаглашен/није усаглашен) у складу са претходно наведеним правилима.



Слика 1. Приказ примера оцене усаглашености

Овим документом, пре почетка процеса испитивања, Лабораторија информисе корисника лабораторијских услуга о правилу одлучивања које користи приликом тумачења резултата испитивања и давања изјаве о усаглашености.

Корисник **МОЖЕ** захтевати примену неког другог правила одлучивања, упућивањем захтева на имејл: <fhl.office@minpolj.gov.rs> са навођењем које правило одлучивања жели да Лабораторија примени.

Корисник може захтевати примену неког од правила одлучивања, описаних у *ФХЛ-УП-18 Упутства за примену правила одлучивања и дефинисање ризика повезаног са издавањем изјаве о усаглашености*.

Извод из *ФХЛ-УП-18 Упутства за примену правила одлучивања и дефинисање ризика повезаног са издавањем изјаве о усаглашености*, дат је у наставку.

ИЗВОД ИЗ: ФХЛ-УП-18 Упутства за примену правила одлучивања и дефинисање ризика повезаног са издавањем изјаве о усаглашености, издање 3/1 од 25.2.2026)

У складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017, тачка 7.1.3. Лабораторија за физичко хемијска испитивања хране и хране за животиње (скраћено ФХЛ), у случајевима када корисник то захтева или када је у законској обавези, приликом издавања Извештаја о испитивању даје и Изјаве о усаглашености резултата испитивања, примењујући одабрана правила одлучивања.

У складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017, пре издавања Изјаве о усаглашености, изабрано правило одлучивања се мора саопштити и договорити са корисником. Стога, ФХЛ пре почетка процеса испитивања настоји да информисе корисника и са њим договори правило одлучивања. Лабораторија поступа у складу са правилом одлучивања које је дефинисао корисник.

Када је правило одлучивања дефинисано у правилнику или неком другом законском или подзаконском акту Републике Србије, Лабораторија за физичко хемијска испитивања хране и хране за животиње је у обавези да то правило примењује приликом давања Изјаве о усаглашености.

ФХЛ примењује правила одлучивања заснована на бинарној одлуци, односно, резултат приликом давања изјаве је ограничен на два избора: **Усаглашен** или **Није усаглашен**.

ДЕФИНИЦИЈЕ

Правило одлучивања – правило које описује како се мерна несигурност узима у обзир приликом давања изјаве о усаглашености са одређеним захтевом

Проширена мерна несигурност (U) – несигурност мерења добијена множењем комбиноване стандардне несигурности са фактором обухвата k .

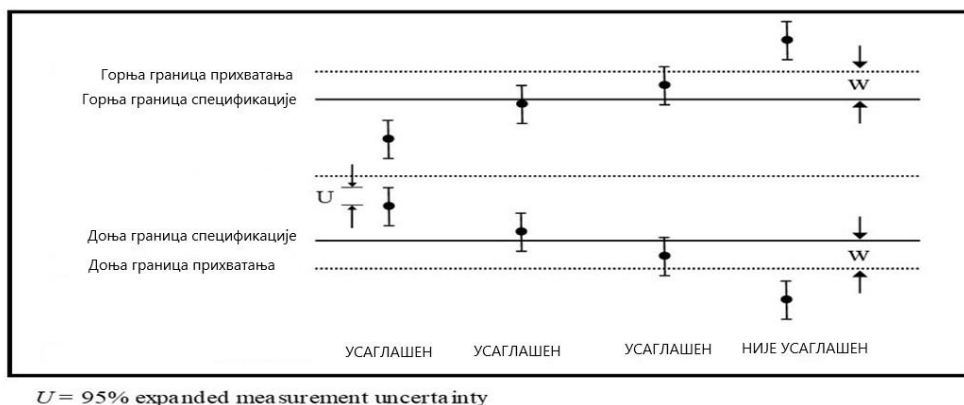
Граница спецификације – наведена горња или доња граница дозвољених вредности својстава

Граница прихватања – наведена горња или доња граница дозвољених измерених својстава. Може бити као граница спецификације или коригована за заштитни опсег.

Заштитни опсег (w) – интервал између границе толеранције и границе прихватања

Правило бр. 2б: Правило одлучивања са заштитним опсегом – заштићено одбијање

Приликом примене овог правила одлучивања користи се заштитни опсег као и из правила бр. 2а ($w = U$), с тим да се заштитни опсег додаје на границу спецификације. На овај начин се смањује ризик од лажног одбијања, односно давања изјава да производ није усаглашен када он то јесте. Изјава о усаглашености се доноси у односу на границу прихватања која је већа у односу на границу спецификације, те се тиме смањује ризик по произвођача.



Слика 3. Графички приказ правила одлучивања са заштитним опсегом и бинарном одлуком (заштићено одбијање)

Примењујући ово правило одлучивања могући су следеће ситуације:

Случај I - измерена вредност са мерном несигурношћу је у оквиру границе спецификације - Узорак је **УСАГЛАШЕН**.

Случај II - измерена вредност је у оквиру границе спецификације, а интервал проширене мерне несигурности је у зони заштитног опсега али испод границе прихватања - Узорак је **УСАГЛАШЕН**.

Случај III - измерена вредност је изнад границе спецификације, али у оквиру заштитног опсега, а интервал мерне несигурности је изнад границе спецификације – Узорак је **УСАГЛАШЕН**.

Случај IV - измерена вредност са интервалом мерне несигурности прелази границу прихватања - Узорак **НИЈЕ УСАГЛАШЕН**.